

LUBLANSKE NOVIZE MARIE THERESIE EGERZE.

Sabbota, II., d.

Kosaperska, 1800.

Nro.

41.

L u b l a n a .

Danef teden so tukaj v' Lublani obhajali god svitiga Zesarja našega perviga oblaſtnika Franzifhka Drugiga. Nih milost našh viših škof so imeli peto mafho sa ohranenie inu sdravje Zesarja, sraven so perfhle vse deshelne oblasti, Barska Kurfirſtina kraljeva višokost, gospoda, generali, offizirji inu silna mnôshizajudi. Purgarski inu Jagrovski kor so bli v' paradi, muſiko imeli, inu strełali.

Vsih ferza so sraven molile rekoh: Bog, obovari Zesar Franca, ſrežho sdravje Bog mu daj;

daj; njega dni nebodi konza, shivi on na vekomaj!

Slasti ga Bog sdaj ohrahni, kader sa mir gliha. Daj mu frézho, de en poshten perjeten mir sturi. Bonaparte inu on sta si pisala, per-vizh sizer se nista sastopiti mogla, mezh je she bil potegnen, kri je imela gnojiti nemške, tirolske inu laške semle; al she enkrat se simili nash Zesar zhes rěvno zhlovesťvo, poshle na eno franzesko ponudbo svoj odgovor, sturi prenehd od boja na 45. dni, to je do svetiga Lé-narda. Do takrat ozhe al poshten mir dobiti, al pa fablo v' rokah per svojeh vojskah lastnosam prizhiozh ga isbojvati.

Do vših Svetih bomo teshko kaj svediti mogli, se bode li mir sturil, ali ne. Ob tiga měsza konzi pa bomo zhutili, kam rězh kashe, kir do tri inu dvajsetiga tekozhiga měsza more she perva sastopnost sturjena biti med svitlim Zesarjam inu Bonapartam, zhe ne bo pa spet boj napovedan pětnajst dni popřed, předen se sazheti smě.

To vše ravnata onadva zlo na skrivnim inu natihim, de popřed nobeden nizh nesvę. Karkol ludje popřed govore, so li al vganka, al laš.

Poterpljenje enžas, post nashimu jesiku ene dni; potle bo vše na dan perhlo, kar je nam narvezh treba věditi. Shrēna se je smedla, ona nemore na enkrat sravnana inu isvita biti.

Nam se spodobi, s' dobrim vofhenjam to glihanje sprěmlati, se perkleniti k' volji nashc svitle glave; franzoska oshabnost se bo ponishala vidozh nashc strashne perprave na vojsko; vidozh Ogre hiteti s' nepreshtetnii trumami v' boj,

boj, videozh Tirolze gorezhe, Florentinze perpravlene, Peinze na meji stojezhe, Esterajze, Hravate, inu Polze marshirati.

Vse perprave poshila Zesar k' armadam; sledni dan gredo skusi Lublano naprej, soldatje, shivesh, strelna perprava. Lesim pa hodio nekaj vojsknih boznikov, leshe v' kafarni, inu jih bo she vezh perpelanih, de bo vezhi prostor na lashkim sa sdrave.

Dunejzhani so shet na noge postavili vezhi batallion dobrovolzov. Stanovitnost našha bo sovrašniga vkrotila. Mi nismo slabí Lahi, ne med seboj rasperti Shvajzarji, ne sasderti Hollendarji, temuzh smo enomishleni otrozi eniga mogoznih kraljstrov ozhetja, kir naš vodi al k' pravim miru, al pa k' zhaſtitim premaganju. Okrog mesta Ferrare je she tudi shestnajst tavshent serznih novakov is laſhkeh deshel pod oroshjam. Vse se sklepa proti enim zhaſtnim konzi, namrežh k' zhaſtipolnim miru.

Ponedelk so pelali is Lublane proti Ogerškim sto dvajset inu shest buntarskih jetnikov imenitniga stanu; ti so is laſhiga perſhli s' dobro soldashko brambo spremleni, na ogerskim bo sodba zhes nje tekla, praviza jih po saſlušenji obſodila.

Polizaj oblast v' Lublani je dobila k' svojem rokam nekaj oblažhila, kovalno perpravo, inu eno taſhko s' lifershajnii, to more enimu velkemu vosniku ſlihafi. Kir kaj takiga pogreſha, naj se glasi per Polizei Direktorju.

D u n e j .

Svitli Zesar je perſhel nasaj od vojske na
nem-

nemškim 24. dan kimovza sdrav inu terden. Preneh na boj je sturjen od 21. kim. dalaj ná 45. dni.

Timzhasi stojé zesarški ob vodi Inn, franzos pa ob potoku Iser.

Terdnave Filipshurg, Ulm inu Ingolstadt so ostale srédi med franzosko vojsko obleshene, nashi so jeh dobro branili, vunner so prevezh na tesnim bile, tedaj je svitli Zesar rajshi svoje soldate, vojskno perprave, inu ves shivesh vun vsel, terdnave isprasnili, inu soldashino k' svoji armadi potegnil.

Glihanje sa preneh od bojvanja med zesarškimi inu franzosmi na nemškim je to:

Zesarški minister graf Lehrbach inu Feldze:gmaster Baron Lauer ene strane; inu franzoski general Viktor Fanneau la Hori druge strane so po prejeti oblasti te pogodbe stutili:

Svitli Zesar ferzhno sheln vojskne nadloge konzhati pervoli Bonapartu, de se tri sgora imenvane terdne mestna franzosam v' roke spusle sa snamine resnizhne miru-shelne misli.

Zesarški soldatje vsameo seboji is teh terdnava, karkol je zesarškiga oroshje, shivesh, inu vse svoje orodje, ter gredo vun proti zesarški velki armadi.

To sprasnenje se ima storiti v' deset dneh, franzos ima skrbeti sa vosove inu potrebne stvari na zesarško plazho. Kar je mestniga inn nemškemu kraljevstvu slishiozhiga, ostane tam v' tih mestih.

Bolniki ostaneo do njih osdravljenja, bodo s' potrebnim prevideni, inu pozhalu domu prepelani. Ta

Ta preneh bo od sr. kimovza 45. dni terpel. Tudi na laškim bo mir tazhal ohranen. Povsod naj franzosi smilenje imajo s' ludmi, katire vojska silno doli tare.

Nasnanje od boja něhati se ima beršh povsat osnaniti, de kar narpręd mogozhe, bojvanje jena.

Podpisani Lehrbach, Lauer, Viktor.
Sturjen v' mestu Hohenlinden na Parškim so. kím. 1800.

Pravdní doktorji bodo sanaprej li v' zesarškeh deshela hstudirati mogli, ojstro sprashani biti, tri letar per enim väjenim doktorji se vādti, spet ojstro sprashani she li doktorstvo sadobiti, zhe se snajde, de so poshteni inu dobrošadershni. Ako bi kdo ozhitno krive pravde sagovarjal, vínke, savijazhe, samude delal, en tak boob slushbo djan. Katiri bęsedni doktorji pa se bodoprav inu věstno obnašali, naj imajo upanje, de per zesarškeh slushbah se bo na nje narbol fpómnilo.

Stanovi vseh zesarško kralévih deshel so volni, si persadęvajo, skladajo, inu hitę pomozh sa vojsko napraviti v' denarijih, shili, ludeh inu vseh spoloh perpravah. Skusi to se ſkashé njih světost inu dershnost proti svitli zesarški hishi.

F r a n z i a.

Od boja inu miru franzoski oblastniki molzhe. Samo to se je svědělo, de imajo upanje se pomiriti s' Rossam inu Turkam, inu s' Anglo.

Bonaparte vezh tēdnov sdaj shivi na enim gradi sunaj Parisa; tam je pisal, ludi inu ministre saſlišhovał, ſklepe delal, inu tudi ſe

pre-

prehajal inu kratek zhaf v' zhisti sapi jašniga
vremena vshival.

Karkol od miru sklepajo sbrani moshje v'
Parisi, to vse se godi li natihim.

V' franzoskim mestni Strasburg so katolshke
verę kristiani prosili aa svojo nekidanu zirkvo,
de bi duhovne opravila v' nji imeli. Mestni po-
glavar je pervalil, de smeo ene ure vsaki dan
boshjo slushbo notri opravlati. Oni pa so otli,
de bi tempel nebil vezh sa republikanske oprav-
ke, inu de bi se podoba prostosti sresana is kam-
na vonvergla. To jim poglavar ni dovolil, to-
rej so katolshki jesni od njega prozh shli.

Sdaj otetudi Lutherani to zirkv imeti, ka-
tira je pred sto letmi, njih bila, pa njim v' leti
1681 vseta inu katholshkim dana s' tim vsrokam,
kir vera katolshka je v' Franzii narmozhnej. Zhe se bodo pravdali, sino radovedni, kam bo
fodba, inu komu bo ta imetnitna lepa velika
zirkv persojena.

Franzoski minister unajnih opravil je od
dalezh ene ponudbo sturil Angлизam. Bo li
is tiga moha Kaj moke, bomo pozhasi svedeli.

Franzoske novize od miru inu vojske dol-
go molzhę. Samo to povso: Kir ozhe hitro se
dalezh perpelati, nesme prenaglo vesiti; zhe se
bo prenaglil, se mu vós potare, inu popravlan-
je ga bo vezh samudilo, kakor je pred s' vsum
persadjanjam perhitel.

Franzoske novize sploh govore, de njih
soldatje bodo druge obrazhila dobiti. Peshzi bo-
do v' bęlo prebležheni, kakor so bili nekidan
v'

v' bēlim. Kojniki v' rudezhe sukne, husarij v'
v' zhernikašto sive; inu artilleristi ostančo playi.

B a t a v i a.

Premoshenje maltheskih kojnikov, to je ora-
dna kojnikov osredka Malta, kar ga po Hollan-
di imajo, je njim odseto. Sdaj bo vse to pre-
moshenje deshgleško postal, Hollendarji ga na se
potegngeo.

R o f s i a.

Rossovski Zar napravla dvę vojske: ena se
šbera v' Litavii, druga v' Volhinii, obę na Pojl-
skim. Perva ime 43. regimentov kojnštva, pěš-
zov, lovzov, trinajst bataillon grenaderjov, 21
regimentov štukarjov, kópazhov, lopatarjov,
inu 15. regimentov Kasakov. Druga ima 73 re-
gimentov všako sorto soldatov.

Zar je soldate inu offizirje okregal, katiri
se nisa pa sapovdi inu versti obnašali lanško
leto v' Šhvajzi zhes franzose.

Na morji perpravla Zar 24. verstneh bark,
inu po verhi eno mnoshizo fregat, inu majašhi
posödb. Kom vse to kashe, ni snano.

T u r z b i a.

Turske inu anglejske barke so shle na
egiptovski morski breg, zhe bq mogozhe franz-
zosam pot prerçsat.

D a n e m a r k t.

Rezh s' Anglo je poravnana, anglejske bar-
ke so shle danú. — Franzos je tudi Anglejskis
mu

mu kralu ponudbo na mie saref sturil. Kaj inu kako, se she nevę. Kdo je v' stani vganiti, kako bliso je sploh mir go zelim sveti?

S b u g d i a.

Shvèdski iuu Anglejski kral se she li gli-hata savolo voshne inu kupzhie na morji. Savolo vojske silno terpi Shvèdshka kupzhia po morji, voshna je nevarna, vse se nesme positi, slasti ne franzosam, na druge kraje je malo skupit.

Kruhna Tariffa.

sa męsez Kosaperska.

Kruh	sa tolk Soldov.	more teshek biti.	lib.	löt.	kv.
shemla zvetne möke	I $\frac{1}{2}$	—	3		$\frac{3}{4}$
shemla inu regla - -	I $\frac{1}{2}$	—	5		1
x hleb pshenizh. kruha	12 —	1	10		—
x forshizhni hleb -	6 —	—	$28\frac{1}{3}$	3	
x ravno tak - - -	12 —	1	$24\frac{2}{3}$	2	
ravno tak - - -	18 —	2	21		1
x hleb od sadne möke	10 —	1	22		—
x ravno tak - - -	5 —	—	27		—